REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„GAZ
Abonan
Pe un
12 cor
N-rii de D
Pentru R
Pe un a
luni 20 fr
N-rii de L
Se prenu
oiile poștal
afară și la
Abonamentu
Administrați
târgul Inului
I. Pe un an 20 c
luni 10 cor.. pe t
Cu dusul acasă:
cor., pe șase luni
trei luni 6 cor. —
plar 10 bani. — A
mentele, cât și î
sunt a se plăti îna

Nr. 7. Brașov, Joi 11 (24) Ianuarie. 19

Povoiul crește.

Criză ministerială

Mai curând de cât am fi crezut, nemesea a ajuns pe voinicosul samsar al coaliției Polonyi Geza. Astăzi deja trebue să-l considerăm ca ministru căzut.

Scirile cele mai nouă, ce le înregistrăm la alt loc, privitoare la demisiunea ministrului de interne Andrassy, care nu vrea să mai stea într'un cabinet cu Polonyi și care i-a luat acestuia în nume de rău că l'a amestecat și pe el în relațiunile lui suspecte cu baronesa Schönberger (născută Rosa Walenstein), ale căreia servicii le-a fost cerut câteva zile după alegerile dietale din Ianuarie 1905, spre a face pe spioana la curtea austriacă. Andrassy a declarat, că n'a știut nimic de aceste relațiuni și de scrisoarea lui Polonyi către baroneasă, pe care a dat'o publicității Lengyel Zoltan.

Este însă mare pericul ca afacerea Polonyi să compromită poziția întregului cabinet, dacă acesta nu va găsi curând o modalitate de a se scutura de el.

Ministrul de pe lângă persoana Majestății Sale Aladar Zichy a avut mai multe conferențe cu ministru-președinte Wekerle asupra situației critice a guvernului. Partidul poporal, căruia îi aparține Zichy, vrea ca afacerea să se rezolve astfel, ca să nu fie compromisă existența coaliției; ear partidul constituțional al lui Andrassy stărue ca în ori ce chip Polonyi să fie alungat din cabinet.

Francisc Kossuth e în mare încurcătură, căci povoiul, ce crește văzând cu ochii, amenință a'l duce cu sine și pe el. Kossuth stăruie pentru o procedere solidară, dar ce să-i faci dacă cei mai mulți nu vor să aibă nici o solidaritate cu Polonyi, prietenul lui?

Incât pentru Polonyi însuși, să anunță, că mai mulți deputați l'au provocat să sacrifice propriele sale interese intereselor partidului și să demisioneze. Polonyi le-a răspuns, că nu vrea să rămână ministru cu ori-ce preț, dar nu se poate pretinde dela dânsul ca să-și sacrifice deodată cu fotoliul ministerial și onoarea sa.

Ajunge că astăḑi ezistă deja o criză ministerială în Ungaria din cauza lui Polonyi.

Ce va răpi cu sine povoiul și unde să va opri? Aceasta nimeni nu o poate spuue aḑi. Fapt e numai că povoiul s'a pornit și că devine tot mai mare, amenințând să înghită pe călăreț cu cal cu tot.

In dieta ungară se continuă desbaterea budgetului ministeriului de justiție, care după toată probabilitatea va dura timp mai îndelungat. In ședința de Luni dep. *Kelemen* a luat în apărare pressa. Lui Kelemen i-a răspuns ministrul *Polonyi*, explicând ce are de gând față cu pressa. Intre altele Polonyi voește, ca confiscarea să nu o dispună judele investigător, ci tribunalul de pressă și și acesta numai în cazuri anumite, cari vor trebui fixate; așa de pildă la tradarea planurilor de răsboiu, la provocare la revoluție, comunicare de lucruri pornografice, vătămarea cinstei femeii etc.

Organizarea partidului naționalist slovac Din Lipto-St.-Miclăuș li-se comunică ziarelor maghiare, că s'a pus la cale o întinsă mișcare pentru organizarea partidului slovac. Comitetul partidului slovac va scoate în curând două nouă ziare sub numirea de »Priatel Dielak« și »Nasa Zasztava«.

Relațiile dintre Rusia și Bulgaria. Ziarul oficios rusesc »Rossjia« scriind despre relațiunile ce există astăzi între Rusia și Bulgaria, zice între altele următoarele: Corespondențele din Sofia adresate diferitelor ziare vorbesc de o răceală ce ar fi survenit în relațiunile ruso-bulgare. Nu poate fi vorba de o asemenea răceală și cea mai mare dovadă despre aceasta este faptul că țarul a conferit însemnele în briliante ale ordinului sfântului Andrei prințului Ferdinand și schimbul de telegrame ce a avut loc cu acest prilej precum și insemnele ordinului Vulturului alb conferite de prințul Ferdinand ministrului afacerilor străine d-l Stanciov, care a fost mult timp reprezentantul Bulgariei la Petersburg. După informațiunile noastre, zice ziarul în chestiune, aceste dovezi de prietenie au produs în cercurile oficiale și în poporul bulgar o excelentă impresiune.

Contele Apponyi ca ministru de culte.

(*ss*) După terminarea desbaterei generale asupra budgetului cultelor, foile jidovești laudă pe Apponyi ca pe un om cu vederi largi europene, pentrucă a declarat în dietă celor ce pretindeau eliminarea limbei germane și a altor limbi străine din școalele medii, că nu află a fi bine, ca maghiarii să se taie cu cultura lor de către cultura apuseană, iar foile maghiare îl preamăresc, pentru-că a accentuat cu atâta putere, că Maghiarul este domn în această țeară și că învățând limba maghiară, naționalitățile au să ajungă la cultură.

Firește că noi Românii nu putem împărtăși insuflețirea nici a acestora, nici a celorlalți față cu Apponyi ca ministru de culte. Scriitorului acestor rânduri i-ar fi impus mai mult Apponyi, ba promitea ceva viitoarea lui activitate de ministru de culte, dacă în loc de frase late, cum sunt cele de sus și de cari îl cunoaștem meșter, ar fi arătat pe scurt și baremi în liniamente mari, ce vede el greșit în politica culturală de până acum în genere și în aceea a instrucțiunei publice în special și ce voește să îndrepteze în viitor.

Frasele lui late dovedesc numai, că dânsul se află pe un teren necunoscut, nici visat înainte de venirea lui la minister și că nu știe unde să-și pună cu siguranță piciorul: face dară voie bună iubitorilor culturei apusene și conaționalilor lui, cari onorează toate bombatele șovinistice, fie cât de goale și scrintite, cu înalta lor însuflețire și cu aplause frenetice.

Ce ar fi și putut răspunde alta Apponyi fără să se compromită ca om cult înaintea lumei civilizate, acelora cari pretindeau eliminarea limbilor popoarelor culte din învățământul mediu, decât ceea-ce le-a răspuns? Este doară toată cultura maghiară o copie, în unele părți ale ei slab succeasă, a culturei popoarelor apusene, făcută prin cunoașterea limbilor acelor popoare. Nu fără temeiu a atacat deputatul Hencz activitatea academiei maghiare desfășurată de unii membrii ai ei.

Celelalte două frase aruncate ca rachete pentru captarea bunăvoinței șoviniștilor și le putea »cinsti« Apponyi, pentru-că: întâiu domn într'o țeară unde sunt mai multe naționalități, nu poate una, fără ca celelalte să fie slugi.

Drept avem, precum foarte ni[...] răspunseră lui Apponyi deputații Petr[...] și Dr. Maniu, să fim toate naționalit[...] din această țeară într'o formă domni, a[...] nici una să nu fie slugă celeilalte. Ca [...] suntem tractați în simțămintele noa[...] cele mai sfinte și delicate, dar chiar pe[...] aceea curge lupta, pentru-că nu vre[...] fim slugi.

A doua frasă e și mai nimerit[...] gura unui ministru de instrucțiune pu[...] pentru-că inteligența naționalităților [...] câștigă cultura direct de acolo, de u[...] și-o câștigă și cea maghiară, de la pop[...] rele apusene, vorbind limbile acestora m[...] bine decât inteligența maghiară, iar po[...] rul de rând nu se poate cultiva decât [...] și *prin* limba lui maternă și n'a ajuns [...] când e lumea, și nici nu va ajunge câr[...] va să învețe și să cunoască o limbă st[...] ină într'o măsură, ca să se poată cult[...] prin ea.

Dară din cele ce nu le-a indigetat Ap[...]ponyi ca greșite în politica de până acum a cultelor și instrucțiunei publice, vom indigeta noi unele mergând pe urma deputatului Hencz.

Aflu foarte greșit chiar în interesul administrației că în ministeriul cultelor nici azi nu sunt representanți anume pentru aceea denumiți, ai uniților și ai gr. orientalilor români de la cari să și poată ministrul cultelor și instrucțiunei publice oricând câștiga informațiuni și păreri sigure esacte în privința stărilor bisericești și școlare ale acestor confesiuni. Aflu mai încolo că este foarte greșit și nedrept că preoții tuturor confesiunilor au deja congruele lor, numai preoții uniți sunt umiliți să primească subsidii obținute din bunăvoința solgăbirăilor.

Aflu foarte greșit — lăsând învățământul superior în grija deputatului Hencz — că ministrul cultelor nu se cugetă la o reformă radicală a învățământului mediu, deși toată lumea știe, că inspecțiunea a acestui învățământ este mai mult o paradă decât o muncă temeinică și că în secolul al XX-lea nu mai merge cu totala negligere a creșterei, cu bovizarea chiar și a istoriei, cu vestita buctare — trântire — a elevilor, cari cercetează regulat oarele prescrise, din partea profesorilor propunători înșiși cu volnicia în darea calculelor de progres și de purtare în școalele medii.

Aflu a fi foarte greșit că și acum se numesc cu droaia ca inspector școlari popi calviniști fără de nici o cualificație afară de înflăcăratul lor »patriotism« șovinist

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Petru cel mare.

De August Strindberg.

Pe țărmurul sudic al sânului finlandez era situat micul sat Strelna. In capul satului lângă vălceaua Strelka stetea o casă țărănească simplă sub stejari și brazi, văpsită cu roșu și cu verde. Obloanele erau încă închise, era abia patru dimineața vara. Sânul finlandez zăcea luciu și neted în răsăritul soarelui. O corabie holandeză, care voise să înainteze în port până la zidirea admiralității, dar nu ajunse mai departe decât până la Strelna, își adună pânzele și ancoră. In vârful catargului celui mare, purta un pavilion, care însă nu fâlfăia.

In apropierea casei țărănești roșie-verde se afla un teiu străvechiu, a cărui trupină era crepată în două. In deschizătură era construit un pod de lemn cu barieră în formă de chiosc, și de jos conduceau până la el niște trepte.

Pe vremea aceasta, des de dimineață, la o masă nevăpsită și schioapă sus în pom stetea un om și scria scrisori. Masa era încărcată cu hărți, și cu toate aceste mai era loc pentru un ceas de năsip, fără sticlă, o busolă, un compas și un clopoțel mare de bronz. Omul stetea acolo în cămașe, cu ciorapii cârpiți resfrânți și cu ghete groase, capul său părea să fie colosal de mare, cu toate aceste în realitate nu era așa abnorm, gâtul ca la un taur și corpul un corp de uriaș; mâna care acuma scria aspră și plină de ther; pana scria puțin cam leneș, rândurile pieziș dar repede. Scrisorile erau scurte, dar la obiect, fără întroduceri și fără încheieri; dedesubt stetea Pet-ru despărțit în două, ca și când numele s'ar fi rupt sub greutatea mânei celei mari. Erau cel puțin un milion, cari purtau numele acesta în imperiul rusesc; dar acesta era singurul care însemna ceva. Și nimeni nu sămuia subscrierea.

Albine și bârzăuni cântau împrejurul teiului, vălceaua Strelka fierbea ca și un samovar și răsăritul soarelui era dumnezeesc; razele soarelui pătrundeau prin frunzișul teiului și aruncau pete luminoase pe fața neobicinuită al celui mai neobicinuit și greu de înțeles om, dintre toți cari au trăit vre-odată. Capul acesta cu părul scurt tăiat, părea să fie capul unui porc sălbatic, și când scriitorul sugea la pana de gâscă, se vedeau dinții și limba ca și ale unui leu, care stă de pază. Acuma se contrăgea în dureri convulsive de nedescris, ca la un schingiuit, sau răstignit, apoi lua o filă nouă, începea o scrisoare nouă; pana lumina, gura zâmbia așa încât ochii dispăreau și înspăimântătorul făcea impresia unui hoinar. Altă hârtie: un mic bilețel, era fără 'ndoială adresat unei dame, și fața i se schimba ca la un Satyr, trăsăturile luau forme decorative și explodau în urmă într'un rîs tare și cinic.

Corespondența de dimineață era sfârșită. Țarul scrisese cincizeci de scrisori. Le lăsă nesigilate. Katia, soția sa, avea să le împăture și să le sigileze. Uriașul se întinse, se ridică cu greu și aruncă o privire asupra golfului. Cu ochianul își vedea el Petersburgul său și flota sa, orașul Kronstadt abia început cu fortărețele sale și în sfârșit observă corabia holandeză. Cum a intrat fără salut? Și cutează să ancoreze în nemijlocita mea apropiere!

Sună; și din șirul de corturi, care stăteau ascunse în dosul brazilor și 'n care era adăpostită garda și servitorii, veni numai decât un servitor în fugă.

»Cinci oameni în ponton, afară și prindeți barca! Poți tu vedea ce neam de om să fie?«

»Este un Holandez, Majestate!«

»Holandez! Adu-l pe căpitanul viu sau mort! Acum! Numai decât!... Dar dă ceaiul întâiu!«

»Casa doarme, preamilostive stăpâne!«

»Desteapt'o, măgarule! Bate la obloane, sparge ușa! Ziua 'n amiaza mare și să doarmă?« Sună din nou și un alt servitor veni.

»Ceaiu! Și rachiu! Mult rachiu!«

Servitorii alergară, casa fu sculată, și Țarul își trecu vremea făcând notițe pe o tăbliță de piatră. Pierzându-și cu

Aflu și mai greșit că acești inspectori școlari ɔoabă din limba ținutului sc cu inspectarea lor, nu , absolut nimic învățământ... năcăjesc numai pe învă... cu întărâtarea limbei ma... lege, peste ordinațiuni și pedagogică. De tot greșit aflu ...ățătorilor școalelor confesio... ...are însărcinați cu un obiect decât învățătorii școalelor ma... se dă salar mai mic și *quasi* din acesta, decât li-se dă învățători... ...lor de stat.

...á Apponyi nu vede nici aceste ... prea bătătoare la ochi în resor...elor și instrucțiunei publice și nu ...lut a le delătura cu graba cea ...e, atunci și din activitatea lui de ... al cultelor și instrucțiunei publice ... țeara numai atâta folos, cât folos ... până acum din multele lui vorbiri ...oase parlamentare, cu cari s'a strecu... din partidul conservativilor, de care se ... la început, prin toate partidele die... ...r de până acum până ce ajunse tova... ...l lui Francisc Kossuth.

Incă o dovadă, că meșterii vorbelor ...oase nu sunt totodată și meșterii fap... și mai puțin a faptelor mari și fru...se.

Lengyel-Polonyi.

In numărul de Luni al ziarului »A ...ap« publică Lengyel Zoltan un vehement ...icol de acuză împotriva lui Ugron Gá...r și a lui Polonyi. El îl adresează par...dului independist, chemat pe Luni seara o constătuire tocmai în afacerea Ugron-...ngyel, semnalată de noi. In partea ...âi a articolului ridică din nou împo...triva lui Ugron acuzarea că în decursul campaniei contra »trabanților« (guvernul Fejervary) ar fi stat în strânsă legătură cu Ladislau Vörös; — apoi că promisese că va da în judecată pe aceia, cari l'au acuzat de malversări, dar până astăzi nu-i nici poveste de așa ceva. Ridică apoi următoarele acuze împotriva lui Polonyi:

1) Toate acuzele retrase de Halmos și-le însușește singur și se deobligă a dovedi tot ce afirmă în fața juraților.

2) Polonyi dimpreună cu Elisabeta Beke au cercat să escrocheze pe contele Nako. Martori sunt contele Andrassy, Nako și advocatul Jeszenszki.

3. Publică o scrisoare de a lui Polonyi în autograf, adresată baronesei Bela Schönberger, prin care o însărcinează să spioneze intențiunile curții și să pregătească terenul ca M. Sa să-l primească pe Kossuth în audiență, prin ceea-ce monarchul ar deveni cel mai popular rege.

»Geza Polonyi e astăzi cel mai periculos om. Câtă vreme e ministru, pace nu poate fi!« esclamă Lengyel.

Articolul acesta al lui Lengyel a căzut ca o bombă și dispozițiile sunt atât de agitate, încât nimeni nu mai găsește rost.

Interesante sunt destăinuirile privitoare la punctul 3. »Budapesti Naplo« preia autenticitatea și adevărul știrei acesteia. Baronesa Schönberger, o prietenă bună a adjutantului regelui, contele Paar s'a prezentat acum un an la căpitanul poliției din Budapesta Bela Rudnay și-i făcu cunoscut că Polonyi Geza ar fi angajat'o pentru niște servicii politice, promițându-i o despăgubire de 50.000 cor., bani garantați și de doi conți din partidul independist. Află acuma, că Polonyi ar fi primit de la cei doi aristocrați suma de 50.000 cor. dar că nu voește să-i dea nici un ban.

Rudnay își cere timp de cugetat și sfătuindu-se cu ministrul de atunci Kristoffy, acesta îi recomandă să lase afacerea deocamdată nedescurcată, căci poliția nu se poate amesteca. După ce ajunse Polonyi ministru, femeia să prezentă din nou, și la suspecta întrebare a lui Polonyi, dacă epistolele compromițătoare sunt acasă la ea, baronesa răspunse că nu. Polonyi crezând apoi că poate le poartă la sine, făcu o încercare de a i le smulge, zicând în urmă că n'a făcut decât o glumă.

*

Partidul kossuthist ținu Luni seara mare sfat. Chestiunea principală a fost Lengyel-Polonyi. Ministrul Polonyi ia cuvântul și cearcă să se apere împotriva acuzelor lui Lengyel, prezentând un dosar întreg de documente, prin care pas de pas cearcă să combată pe Lengyel. E contra dărei în judecată, căci peste ministru nu e permis să fie alt judecător decât parlamentul, nu i permis ca alte organe să poată răsturna un ministru.

Contele Karoly e pentru darea în judecată.

Partidul decide, ca afacerea să se considere de încheiată.

Andrei Gál cere darea afară a lui Lengyel din partidul kossuthist. Diferite voci strigă: Chestiunea Lengyel să se amâne!

Polonyi pune alternativa: sau eu, sau el!

E de notat că mulți părăsiseră într'aceea ostentativ ședința.

Kossuth pune întrebarea, să fie oare eschis Lengyel? Vre-o doi trei se ridică. »Deciziuni de acestea trebuesc aduse unanim«, zice președintele și repetează întrebarea. Iarăși se ridică 10—15. Kossuth e furios. Mulți strigă: sus! sus! Contele Karolyi cu alți 30 nu se ridică nici de data asta, iar președintele aduce la cunoștință că propunerea de eschidere s'a primit »unanim«.

E simptomatic tot procedeul și marea dragoste a partidului față de niște fețe atât de cinstite ca și Polonyi și Ugron.

*

Redactorul jurnalului lui Banffy »Magyar Szo« Pályi Ede, publică și el șease puncte de acuză împotriva lui Polonyi și cere să fie tras în judecată pentru ca să poată dovedi încriminările.

Pályi acuză pe Polonyi, că a pus jurământ strâmb, că a comis șantaj și furt, că ca membru al conziliului comunal al Budapestei a căutat să se îmbogățească în mod necinstit ș. a.

Delegația română la Viena.

Completăm astăzi raportul nostru din numărul trecut, publicând părți din toastele rostite de către primarii Dr. Lueger și Cantacuzino la banchetul de Sâmbătă seara.

Cel dintâiu toast a fost ținut de către dr. *Lueger* în onoarea împăratului Francisc Iosif și a regelui Carol:

»Pot să afirm, a spus între altele dr. Lueger, că sunt rari oaspeții, cari au fost salutați din partea noastră cu atâta dragoste și bucurie ca deputațiunea municipală bucureșteană. (Aplauze). Eu cred, că oaspeții noștri au aici cunoștința deplină a limbei românești, lucru care i-a surprins.

»Cuvântul »să trăiască« e tot atât de cunoscut ca și: »Sie sollen hoch leben«. Aceasta pentru-că în Viena Românii au simpatii în toate păturile populației. Ne simțim onorați și suntem veseli, că ați venit să petreceți în mijlocul nostru câteva zile. —

»Dacă Viena e mai mare, e și mai veche. Bucureștiul e mai mic, va crește însă, cu deosebire dacă va fi condus de astfel de forțe administrative, ca acelea pe care am avut onoarea a-le cunoaște. Primarul Bucureștiului e cu mult mai tânăr decât mine și sper că va reuși să câștige iubirea întregei populații, ca să facă Bucureștiul mare prin administrația sa.

»Noi am fost însuflețiți de primirea, ce ni s'a făcut la București. Natural, că s'au adus și injurii pentru această primire.

»Dar ce nu se defaimă astăzi! Eu însă fac parte din aceia cari au bune urechi, dar astfel construite, că ce intră pe dreapta iese pe stânga, când lucrul nu prezintă importanță.

»Nu voiu uita însă iubirea bucureștenilor, prietenia cu care am fost primit, iar prin urechia stângă mi-au ieșit defăimările.

»Sper că d-nii delegați ai Bucureștiului s'au simțit bine între noi și sper că acasă vor spune, că noi le păstrăm cea mai prețioasă prietenie.

»Inchei cu cuvintele românești: Să trăiască orașul București! Să trăiască primarul și consilierii comunei București! (Aplause frenetice, strigăte »Să trăiască« și »Hoch«!)

Primarul *Cantacuzino* răspunde în aplauzele celor prezenți:

»Zilele petrecute în mijlocul dv. vor fi desigur cele mai strălucite din viața noastră. Nu numai pentru noi, dar pentru întreg poporul român vor fi neuitate. In tot cazul am știut, că vizita noastră o facem unui imperiu prieten, care s'a unit cu noi prin legătura prieteniei celei mai intime și celei mai sincere, al cărui domnitor de 25 ani este prietenul nostru.

»Domnule primar! a continuat d-l Cantacuzino. Inimile noastre ale tuturora au fost din copilăria noastră pline de iubire și admirațiune pentru strălucitul oraș, în fruntea căruia stați Dv. Din neuitatele zile pe cari le-am petrecut aici, va rămâne înscrisă în inimile noastre o datorie de recunoștință față cu populația vieneză pentru prietenia ei sinceră. (Aplause).

»Eu cred că aceste sentimente adevărate ale noastre față cu populația vieneză și cu primarul ei nu pot fi exprimate mai bine, decât prin aceea că imediat după reîntoarcerea mea la București, să la cea dintâi ședință a primăriei, să fac propunerea ca o stradă a Capitalei noastre să se numească »dr. Lueger«. (Această comunicare a provocat entuziaste aclamări. Primarul Vienei s'a ridicat, mulțumind vesel. Aplausele nu mai conteneau).

După o lungă pauză abia a putut să-și încheie d-l Cantacuzino toastul cu vorbele:

»De-asemenea cred, că n'aș putea mărturisi mai bine sentimentele noastre sincere, decât exprimându-mi dorința: Să înflorească atâta timp arta, frumusețea și grația, cât timp frumosul oraș Viena va fi ca și astăzi un centru al culturei și artei pe acest întins pământ! (Aplause sgomotoase).

Voci asupra primirei dela Viena.

»Deutsches Volksblatt« din Viena, organul lui Lueger și a partidului său, urează delegațiunei române în termini cei mai călduroși bună sosire în capitala Austriei, arată marea însemnătate economică și comercială a raporturilor dintre România și Austria, atât ca export (manufactură) cât și ca import (vite), raporturi pe cari Ungaria a căutat să le compromită prin procedeurile ei, începând cu forțarea răsboiului vamal la 1880.

Dar nu i-a succes. Maghiarismul violent devenise atât de îndrăsneț, încât ar fi voit să facă chiar și din România o satrapie, care să depindă dela cei din Pesta.

»...In București, Viena și Berlin, a fost înțeles pe deplin și clar, că între împărăția germană, Austro-Ungaria și România sunt mari interese comune, pe cari se întemeiază pacea, care pretinde, ca România să fie un factor egal în alianța păcii din Europa culturală«.

După-ce arată că România și-a cucerit o situație respectabilă și din punct de vedere politic și economic, că așa numitul imperialism maghiar este o utopie, »D. V.« încheie așa:

»Noi vedem o garanție în faptul recunoașterii comuniunei de interese din ambele părți, care va prinde rădăcini tot mai adânci, iar excelentele relațiuni politice, cari sunt între Austria și România, prin potențarea simpatiei va lega și mai mult pe Românii de Germanii austriaci pentru binele amândurora neamurilor.«

Din dieta ungară.

In decursul desbaterei pe paragrafi a bugetului ministerului cultelor și instrucțiunei publice, ce s'a început tot în ședința camerei dela 16 Ian. la capitlul XXI: *gimnazii și școli reale de stat*, a luat cuvântul

Br. Des. Banffy: Deși sunt răgușit, nu pot să nu vorbesc la capitlul despre școalele medii de stat și trebue să amintesc și școalele medii ce nu sunt ale statului, poate tocmai din punctul de vedere, că de ce n'avem numai școale medii de stat? (Aprobări)

Adevărat că chestiunea e cât se poate de delicată și poate pentru acuma e și imposibil de-a se realiza. Nici nu mai zic alta, decât că semnalez, că soluțiunea finală în interesul construirei statului național și a țintei lui nu poate fi alta decât absoluta străformare a tuturor școalelor noastre medii în școale de stat.

Știu că d-l ministru are alte vederi, știu că poate și majoritatea acestei camere e de altă vedere, știu că și confesiunea, de care mă țin eu, nu consimte cu mine, dar interesele statului național mă constring a zice aici câteva cuvinte asupra acestei chestiuni.

Onor. Cameră. Sunt 16 școli medii ale naționalităților. (I. *Maniu*: Foarte puține! Sümegi V.: Foarte multe!) Eu țin că aceste 16 școli secundare ale naționalităților pot fi foarte puține pentru aceia, cari nu consimt cu noi asupra țintei, care e construirea statului național maghiar; pot fi puține pentru aceia, cari în afară vor să întunece caracterul maghiar al acestui stat, dar pentru mine nu numai că nu sunt prea multe, dar sunt cu totul superflue. Eu vreau să înființez statul național maghiar unitar.

Invățământul în aceste 16 școale ale naționalităților a adus apoi cu sine, că atunci când se face esposiție în București, să prezentă expozanți și din statul de *„peste hotari«*, atunci își crează ei un teritoriu *»peste hotari«*, care după a lor concepție ar cuprinde în sine Ardealul, Bănatul. Maramureșul și până la Tisa, și când expun de pe teritoriul acestei țări *»peste hotari“*, spun că unul din expozanți e din *Cluj*, altul din *Blaj* (citează numirile ronește) etc. etc.

Acesta e resultatul că avem aici școale ale naționalităților, ear urmarea este, că creștem aici o clasă de mijloc într'o direcție, care nu corăspunde desvoltării culturei și a intereselor noastre naționale. Pentru ca să asigurăm necondiționata domnire a culturei naționale maghiare esclusive, nu putem să mai permitem ca în Ardeal Românii să aibă șease școale medii, ear luteranii sași 9 școale medii naționaliste și Sârbii din Neoplanta una.

Onor. cameră. Dacă deoparte avem 16 școli ale naționalităților, unde sistematic, din cauza controlului insuficient... (*Apponyi Albert*, ministru: Asta-i alta!) să întâmplă împotriva intereselor statului maghiar, ca în aceste institute să învețe, fiind constrânși de împrejurări, și mulți elevi cu limba maternă maghiară, cari acolo nu dobândesc acea educație, de care au lipsă mai ales în ce privește sentimentul patriotic.

Să mai întâmplă apoi, că elevii, cari ies din asemeni școli medii dând de pildă la poștă scrisorile lor, le adresează la *„Cluj«*, *»Sibiiu“*, *„Blaj“* și în alte locuri. (Măcar de ar fi așa cum zice Banffy! — Culeg.) Și să nu credeți cumva că împiegații statului maghiar resping scrisorile, ce nu sunt adresate cu numele oficial al localităților! *Aceasta nu o pot face* și sunt siliți de a sprijini aceasta acțiune sistematică contrară națiunei și a statului, și a înmâna scrisorile așa adresate. *Fiind-că în înțelesul regulamentului internațional al poștelor nu e permis funcționarului postal să cerceteze, că care cu tendență ori fără tendență e scrisă localitatea pe-o adresă așa și așa ci funcționarul și împiegatul postal trebue să caute și să cerceteze și trebue să și afle unde e localitatea ce a scris'o respectivul numindu-o cu tendință „Cluj“ și »Blaj«. și astfel el trebue să vină în ajutor celui ce a voit să zădărnicească legea asupra numirei localităților pentru ca să înmâneze scrisoarea punctual.*

Aceste neajunsuri nu să pot delătura decât lecuind răul dela rădăcină și neadmițând decât școale de stat maghiare... Aceste am aflat de lipsă a le spune pe scurt (Aplause).

---

toate acestea răbdarea, scobori și începu să bată cu bățul său în toate obloanele ferestrelor. Atunci se auzi dinlăuntru o voce: »Dar așteaptă!«

»Nu, nu vreau; nu sunt născut ca s'aștept, grăbește! Altfel dau foc la casă.«

Merse apoi în grădină, aruncă o privire peste plante, smulse câteva buruieni, udă ici și colo. Se duse în grajd, își văzu oile de Merino, pe cari el însuși le introdusese. Găsi o rudă ruptă în două, luă un ferăstrău și un strug, o făcu din nou. Dete grăunțe calului său favorit, de obiceiu mergea cu trăsura, dacă n'o pornea pe jos, călăritul era după el nevrednic pentru un marinar. Se duse apoi în atelierul de lemnărie. Lângă geam stetea o masă cu requisitele de aqua forte; cu penelul trase Țarul câteva linii cari lipseau pe hartă. Voia tocmai să meargă în atelierul de fierărit, când o voce de femeie îl chemă sub teiu.

Sus în pom stetea acuma soția lui, Țarevna, în haină de dimineață. O femeie cu membre greoaie și picioare mari; fața-i era grasă și nu frumoasă, ochii nu-i steteau bine în cap, ci păreau eșiți afară.

»Ce de vreme te-a sculat astăzi, tătucule!«

»E de vreme? E doar sase!«

»Abia cinci!«

Țarul se uită la ceas. »Cinci? Atuncea să se facă șase!« Și împinse arătătorul cu un ceas mai 'nainte. Femeia râse puțin cam încrezută, dar fără să-l întărâte; știa, ce periculos este să întărâți pe acest om. Și servi ceaiul.

»Acolo, ai de lucru!« zise Petru și arătă spre scrisori.

»Dar sunt cam multe.«

»Dacă 'ți sunt prea multe, pot să-ți dau ajutor.«

Țarevna nu răspunse, ci începu să citească scrisorile. Asta-i plăcea Țarului; găsia cel puțin prilej de ceartă; și voia tocmai să se certe vecinic, — ca să-și ție puterile întotdeauna treze.

(Va urma.)

Casina Burilor (țăranilor) din comuna Săliște.

(O scurtă privire asupra împrejurărilor, cari au influințat înființarea ei.)

I.

Cei ce s'au interesat a cunoaște ceva mai de aproape comuna Săliște, au trebuit să afle, că locuitorii acestei comune, precum și ai comunelor din jur, în nu prea îndepărtatul trecut se ocupau numai cu economia de oi.

In urma războiului vamal cu România de prin anii 1880 acest ram de câștig a suferit însă o lovitură așa de puternică, încât săliștenii n'au putut să-și mai vie în fire nici până în zilele noastre.

Deoarece atât Săliștea cât și celelalte comune din jur au cu mult mai puțin pământ priincios pentru agronomie, decât să fi fost de ajuns pentru adăpostirea tuturor locuitorilor pe la vetrele părintești — a fost o urmare naturală, că o parte însemnată din locuitori, mai cu samă aceia, cari nu și-au putut câștiga nici un capital, fie și mai modest, din vinderea oilor — au trebuit să ia lumea în cap...

Pe atunci era largă Dobrogea!

Emigrarea nu se poate înșira între însușirile firești ale Românului. Alipirea de locul nașterei, în general de lăudat, pentru Români e în unele privințe o pacoste.

Știm adecă cu toții că meseriile tocmai de aceea nu au fost îmbrățișate în măsura dorită de fiii poporului român, pentrucă părinții nu voiau să știe pe copiii lor că »mănâncă pânea amară a străinătății« (ca și când acasă nu ar fi destul amar) înțelegând sub străinătate poate al treilea sat sau orașul cel mai apropiat.

Copiii noștri dela sate — mai cu samă în etatea aceia — să știe cât de greu părăsesc părinții, neamurile, prietinii, chiar luncile, dealurile etc., fără de cari viața lor nu-i viață.

Așa e firea Românului. Nu bucuros își părăsește vatra părintească, ci dacă poate mai bine își macină și mai cu năcaz viața — în apropierea neamurilor sale.

Că Săliștenii și soții de suferințe din apropiere nu au părăsit locurile străbune cu gândul pentru totdeauna, dovedesc familiile lăsate acasă în grija lui Dumnezeu și dovedesc casele cele multe părăsite, dar nevândute.

S'au dus însă și duși vor rămânea!

Atât Săliștea cât și celelalte comune mărginașe au fânațe întinse la munte, cari se află la o depărtare de 1—6 oare dela comunele respective. La acestea și-au aflat încă mulți dintre locuitorii statelor vecine sprijinul, ca să nu fie siliți a părăsi satul în care s'au născut și locul unde le zac părinții și moșii.

In privința aceasta merită toată lauda locuitorii comunei Tilișca, cari cultivă după putință aceste teritorii dela munte fără cari poate nici jumătate n'ar putea rămânea în sat. Dar interesul cel mare, ce-l dovedesc bravii fruntași și conducătorii ai acestei comune pentru tot ce atinge bunăstarea atât a locuitorilor singuratici cât și a comuniunei locuitorilor — încă poate servi ca exemplu.

Exemplul bun arătat de Tilișcani cu cultivarea fânațelor dela munte îl urmează locuitorii satelor vecine afară de sălișteni. Aceștia posed, cred mai multe mii de jughere și în proporție poate mai mult teritoriu decât locuitorii satelor vecine. Totuși le-au părăsit.

Numai pe teritoriul acestei comune afli multe, dar multe fânațe de-ale privaților, cari așa sunt de îngrijite încât nu numai brezdele li sunt necunoscute, dar nici pe proprietar nu poate să-l numească nimeni. Să știe că înainte cu 20—25 ani au fost al cutăruia locuitor — dar azi stăpânul e... pustiul.

Conducătorii Săliștei ar fi trebuit să ocrotească pe puținii locuitori băstinași rămași încă pe lângă vatra lor părintească sau reîntorși din amara străinătate, — dându-le povețe cum să cultive acele teritorii și încurajându-i în tot chipul a cumpăra fânațe parăsite și a-și forma câte o moșioară mai mărișoară pentru ca cultivarea să se renteze, dar, lucru de căpetenie, deschizând drum de comunicație — după cum o fac alte comune din jur. Era ușor de făcut, căci fânațele părăsite sunt foarte ieftin de cumpărat, iar în privința rentabilităței cultivărei — le puteau documenta cu exemplul bravilor Tilișcani.

Banca, care pentru modernizarea Săliștei vrând nevrând jertfește foarte mult, — ar putea să-și întindă aripile adăpostitoare și asupra țăranilor Săliștei — deși aceasta jertfă (?) n'ar fi putut să fie admirată de excursioniști.

Dar să vedem ce au făcut conducătorii Săliștei și fericitorii poporului săliștean în privința aceasta.

Poate vă mai aduceți aminte, că pare-mi-se prin anul 1900 tot în Gazeta Transilvaniei »Ioan Nemulțămitul« încă a publicat un oftat — un glas de durere despre progresul (?!) nenatural al Săliștei.

Numai ca în vis îmi mai aduc aminte de acel oftat, în care »Nemulțumitul« descria în colori posomorîte cum domnii, conducătorii, sau poate mai corect: domnii conducători, vreau ca din comuna Săliște să facă iute și degrabă oraș — deși locuitorii ei erau scăpătați și risipiți.

Ca să-și ajungă ei scopul trebuiau să se 'ngrijească și de mijloace.

ȘTIRILE ZILEI.

— 10 (23) Ianuarie.

† Zoe Petric născ. Onițiu. Eri a încetat din viață încă una din venerabilele matroane române din Brașov, Zoe Petric născ. Onițiu, văduva după fericitul protopop al Brașovului Ioan Petric. Inzestrată cu virtuți distinse ale inimei fericita Zoe Petric, care ajunse rara etate de 88 ani, a fost una dintre cele dintâiu membre fundatoare și membră în primul comitet al Reuniunei femeilor române. Ea s'a bucurat de stima și simpatia tuturor, cari o cunoșteau și lasă după sine unanime regrete. Adresăm jalnicei familii condolențele noastre adânc simțite.

Inmormântarea a avut loc astăzi la orele 3 p. m. în cimiterul bisericei Sf. Nicolae, în presența unui public numeros și ales. Prohodul a fost oficiat de către preoții V. Voina, V. Sfetea, Dr. V. Saftu și I. Prișcu. Numeroase cununi au împodobit carul mortuar.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Din incidentul morții doamnei Zoe Petric n. Onițiu, au dăruit pentru »Masa studenților din Brașov«. *Eugenia și Nicolae Dr. Vecerdea cor. 100, Mărioara și Nae Mircea* din București în loc de o cunună pe cosciug *20 cor.* și familia Dr. I. *Bunea 10 cor.*

Sfințirea și inaugurarea solemnă a capelei gr. or. rom. din Viena s'a celebrat Duminecă în 7 (20) Ianuarie 1907 la orele 11 a. m. Invitările trimise cu acest prilej au fost subscrise, în numele comitetului de Dr. Alexandru baron de *Hormuzachi* și Dr. Sterie N. *Ciurcu*. Lume multă și distinsă a luat parte, între alții și oaspeții ce fac parte din delegația română a capitalei București. La sfânta slujbă a pontificat protopopul Const. *Popovici*, deputat în Reichsrath și preotul militar Dr. V. *Cioban*. Cântările liturgice au fost esecutate perfect de către un cor mixt, dirigeat de măestrul G. *Dima*. Capela este frumos împodobită și poate cuprinde sub acoperemântul ei aproape două sute de persoane.

Fasiunile asupra datoriilor întabulate pe case ori moșii. Cei ce plătesc interese pentru datorii, sau rente intabulate pe case și pământuri, dobândesc un scăzământ al dării suplementare, adecă al aruncului după darea de casă și pământ, dacă fac în timpul prescris de lege fasiunile lor asupra acestor datorii întabulate. Fasiunile se pot face până la **31 Ianuarie** st. n. **1907** pe blanchete, ce se capătă la toate primăriile (antistiile) comunale și se pot preda în decursul orelor de oficiu provăzute cu datele și cu subscrierea necesară. La cas de boală sau ivindu-se altă piedecă, din pricina căreia cineva n'a putut preda la timp fasiunea sa, celui împedecat îi stă în drept a face o cerere de justificare, arătând causele, pentru cari a fost împedecat și înaintând fasiunea datoriilor sale pe imobile până la **15 Februarie** n. c. tot la primăriile comunale și la perceptoratele orășenești. *Cel ce n'a înaintat fasiunea sa până la 31 Ianuarie n. sau n'a justificat întârzierea ei până la 15 Februarie st. n. 1907, pierde avantagiul* ce i-l dă legea pe acest an, adecă nu i-se mai scade nimic din arunc pe case și moșii.

Fișpanul Făgărașului Guido *Bausznern* și-a înaintat — după cum se anunță din Budapesta — dimisiunea sa din postul de fișpan al Făgărașului. In locul lui este vorba să fie numit protonotarul comitatens Iosef *Szell*, fiul secretarului de stat i. p. Ignatz Szell.

D-l Dr. G. Weigand, directorul seminarului filologic român dela Lipsca a tipărit o interesantă lucrare sub titlul: »Rumanen und aromanen in Bulgaria« (Românii și Aromânii în Bulgaria) cu 16 portrete și o hartă. Lucrarea e dedicată M. S. Regelui Carol.

Ministrul Andrassy și plocoanele funcționarilor. Ministrul de interne Andrassy a lansat o circulară prin care se interzice funcționarilor în modul cel mai sever să primească dela partide plocoane și alte cadouri. Cei cari vor contraveni acestui circular vor fi pedepsiți cu toată rigoarea legei.

Boboteaza în București. Vineri la orele 12 din zi I. P. S. Sa Metropolitul Primat încunjurat de înaltul cler, s'a înfățișat la Palatul regal, unde în prezența Regelui și Reginei, a Principelui și Principesei României, Principelui Carol și Principeselor Elisabeta și Maria, față fiind Curtea Regală, a făcut obicinuitele rugăciuni din ajunul Botezului Mântuitorului. După ceremonie, Maiestățiile Lor au binevoit a reține la dejun pe Inalt Prea Sfinția Sa, care a avut onoare a prezenta M. S. Regelui raportul comitetului central pentru ajutorul incendiaților și inundaților.

Sâmbătă s'a serbat cu obișnuita ceremonie Boboteaza. Serviciul divin a fost oficiat de archiereii Sofronie Vulpescu, Nifon Ploeșteanul și Calistrat Orleanu. Au asistat Principele Ferdinand, Principele Carol, ministrii, demnitarii statului și multă lume. După sfârșitul serviciului religios s'a făcut defilarea.

Un nou ziar românesc în Basarabia. Pe la jumătatea lui Ianuarie va apare în Chișinău sub direcția d-lor Ion Petrillo și Alexis Nour, un ziar zilnic al Românilor din Basarabia: »*Viața Basarabiei*« organ cultural și independent. Ziarul va apare în două ediții: una pentru marele public inteligent al României, și alta, tipărită cu litere chirilice pentru țăranii basarabeni. Iată cum se anunță linia de conduită a acestui nou ziar românesc: »Fiind ziar perfect informat de starea lucrurilor din Rusia și de vederile politicei rusești asupra chestiei basarabene. »Viata Basarabiei« se va purta conform cu împrejurările actuale cu deosebită băgare de seamă și nu va urmări decât exclusiv folosul scumpei noastre țări, servind în general intereselor delicate ale culturei naționale românești și luptând în special pentru ridicarea social-economică pentru progresul intelectual și moral al Românilor din Basarabia«.

Primăvara la Abbazia. Pe când în toată Austria și Ungaria de sud domnește un frig grozav în Abbazia este o adevărată primăvară. De 3—4 săptămâni nici ploaie n'a fost pe acolo. Arborii au înmugurit. La amiazi temperatura e de 20 grade la soare și 10 grade la umbră. Femeile umblă în toalete de primăvară.

Sinuciderea fiului unui regicid sârb. In Belgrad a produs mare senzație, sinuciderea fiului generalului Athanasovici, fost ministru de răsboiu. Sinucisul era contabil la un mare stabiliment industrial. Ivindu-se oare-cari neînțelegeri între șeful stabilimentului și tânărul, acesta s'a sinucis. Se știe că tatăl sinucisului a fost unul din conducătorii ofițerilor regicizi, și n'a fost îndepărtat încă din înaltul serviciu pe care-l ocupă.

NECROLOG. *Alexandru, Ioan, Hariton, Victor* și *Georgiu Petric* în numele lor cât și în numele numeroșilor nepoți, nepoate, strănepoți și strănepoate aduc cu inima frântă de durere la cunoștința tuturor rudeniilor, a pretinilor și a cunoscuților familiei, că iubita și neuitata lor mamă, bună și străbună

Zoe Petric n. Onițiu,

văduvă după fericitul Ioan Petric, odinioară protopop al Brașovului, a răposat azi în Domnul, după-ce a ajuns al 88-lea an al vieții și a fost provăzută cu Sfintele Taine. Inmormântarea scumpei defuncte se va face Mercuri în 10/23 Ianuarie 1907 la 3 oare p. m. din locuința sa (Strada Prundului Nr. 52), în cimiteriul de lângă Biserica Sfântului Nicolae. — Brașov, în 8/21 Ianuarie 1907.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

ULTIME STIRI.

Budapesta, 23 Ianuarie. Afacerea ministrului de justiție a provocat o criză ministerială. Ministrul de interne, contele Andrassy, a protestat contra afirmațiunei lui Polonyi că el ar fi știut despre afacerile de spionagiu ale acestuia la curtea imperială. Andrassy zise că va fi nevoit să demisioneze. S'a convocat azi un consiliu de miniștrii la care au luat parte președintele consiliului, [...] merțului, ministrul de [...] al Croației. In timpul co[...] mul ministru din Viena [...] prin telefon pe primul mini[...] dacă Polonyi a demisiona[...] Viena se svonise aceasta. [...] nistru Wekerle a răspuns [...] dată această demisie nu s'a [...]

Budapesta, 23 Ianuarie. [...] poporal a ținut eri o întruni[...] prezidenția lui Stefan Rakovsky, [...] a comunicat că ministrul And[...] și-a dat demisia și că e iminen[...] demisia lui Polonyi. Andrassy [...] declarat că Polonyi trebue să desc[...] proces, de oarece nici afacere[...] Halmos nu poate fi considerata [...] elucidată.

Budapesta. 23 Ianuarie. Eri a s[...] aci ministrul a latere, contele Zichy, [...] luat parte la un nou consiliu de minișt[...]

Budapesta, 23 Ianuarie. După ami[...] s'a răspândit zvonul că baroneasa Be[...] Schönberg, născută Rosa Walenstein, com[...] plicea lui Polonyi în spionagiile dela curt[...] imperială, ar fi încercat să se sinuci[...] E adevărat că baroneasa se află grav b[...] navă și un medic a declarat că e proba[...] că ea s'ar fi otrăvit.

Budapesta 23 Ianuarie. — Azi s[...] lățit în cameră faima, că ministrul de in[...] terne contele Andrassy a demisionat, da[...] iute faima a fost desmințită. Camera te[...] minând discuțiunea budgetului justiției, [...] trecut la discuțiunea bugetului honvezil[...]

Viena. 23 Ianuarie. Aseară s'a [...] nut marele comers oferit de colon[...] română în Cursalon în onoarea dele[...] gației orașului București. Președintele banchetului Dr. Calinciuc a salutat pe oaspeții români și a închinat în sănătatea împăratului Francisc Iosif. O telegramă de omagiu a fost adresată împăratului. Dr. Lazar Popovici a ținut un toast pentru Regele și Regina României și pentru principii moștenitori români. O telegramă de omagiu s'a adresat imediat Suveranilor și principilor moștenitori români.

Viena, 23 Ianuarie. Aici prin oraș s'a răspândit svonul că guvernul Wekerle are intențiune să demisioneze. Se așteaptă sosirea primului ministru ungar ca să presenteze împăratului demisiunea cabinetului ungar. Se crede însă că Monarchul, deși va primi demisiunea actualului cabinet, va numi îndată un nou minister Wekerle fără Polonyi, care s'a compromis acum cu desăvârșire.

Viena 23 Ianuarie. — Primarul Bucureștilor, Mihail Cantacuzino, a fost primit azi în audiență de Impăratul Francisc Iosif.

București. 23 Ianuarie. Eri s'a redeschis sesiunea Corpurilor Legiuitoare, după vacanța de Crăciun. Din cauza viscolului cumplit, care bântue în diferite părți ale țării, îngreunând ba chiar și impedecând circulația trenurilor, numeroși deputați și senatori n'au put sosi în capitală. Din cauza numărului mic de deputați, Camera n'a ținut ședință.

Berlin 23 Ianuarie. — Banca imperiului a redus scontul său la 6 la sută.

Moscva 22 Ianuarie. — In Krasnoyarsk (Siberia) s'a început eri un proces monstru. Sunt acuzați aproape 300 de ofițeri și soldați, cari au luat parte la proclamarea republicei Krasnoyarsk.

Domnii abonați, cari pe ziua de 1 Ianuarie v. nu și-au reînoit încă abonamentul, se binevoiescă a-l reînoi neamânat, ca se nu li-se întrerupă espedarea ziarului.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei".

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor respons. interim.: **Victor Branisce.**

..a bursa din Viena.

21 Ianuarie n. 1907.

...de aur 4%.	114 30
...rône ung. 4% . . .	96.80
...er. ung. în aur 3½% .	84 80
...fer. ung. în argint 4% .	95 85
...ale croate-slavone . . .	96.10
...ç. cu premiĭ	203.—
...ntru reg. Tiseĭ și Seghedin .	153 50
...de hârtie austr. 4²/₁₀ . . .	99 20
...a de argint austr. 4²/₁₀ . . .	99.15
...a de aur austr. 4%	117 25
...a de corône austr. 4% . . .	99.35
...rĭ rurale ungare 3½% . . .	89.45
...rĭ din 1860	156 75
...de-ale Băncei ung. de credit	178?.—
... de-ale Băncei austr. de credit	836.75
...ţiĭ de-ale Băncei austro-ung. .	688.50
...poleondorĭ.	19 (8
...rcĭ imperiale germane . . .	117.57
...ondon vista	241 —
Paris vista.	95.55½
...te italiene	95 50

Cursul pieței Brașov

Din 22 Ianuarie n. 1907.

...ancnote rom.	Cmp.	18.86	Vênd.	18 94
Argint român	„	18.80	„	18.84
Napoleondori.	„	19.06	„	19 10
Galbeni	„	11.20	„	11.45
Mărcĭ germane	„	117.20	„	117 3(
...ire turcescĭ	„	21.50	„	21.6(
...cris. fonc. Albina 5%		101.—	„	102
Ruble Rusescĭ	„	2.53	„	?.58

Anunț.

Pentru darea în întreprindere a **reparărei cuartirelor preoțești** de sub Nr. 49 și Nr. 51 din Strada Prundului Brassó (Brașov-Scheiu) se va ținea la *14 Ianuarie 1907 st v. oarele 10½ a. m.* licitație publică în sala de ședințe a Comitetului parochial dela Biserica Sf. Neculae din Brassó (Brașov-Scheiu), la care vor fi admise numai oferte scrise închise.

Oferte primește numai d-l Epitrop-econom Andrei Lupan sen. (Str. Ecaterinei, Scheiu) până la 13 Ian. 1907 st. v. orale 5 p. m. dela care să pot lua toate informațiunile de lipsă, atât asupra lucrărilor de esecutat, cât și asupra condițiilor de ofert și contract.

Brassó (Brașov), în 27 Dec. 1907.

Comitetul parochial al Bisericei române ort. rés. dela Sf. Nicolae în Brassó (Brașov):

Dr. V Saftu, president. **I. Priscu,** secretar.

(2698,4—3.)

Cărți de rugăciuni.

Cărți de rugăciuni întocmite de protopresbiterul Calistrat *Coca*, cu aprobarea Consistoriului Archiepiscopesc ortrodox oriental din Cernăuțĭ cuprindênd diferite rugăciunĭ: rugăciunea de séră, către d-l nostru Isus Christos, îngerul păzitor cântarea de laudă pentru sfânta Născĕtóre. Rugăciunile în dilele de peste sĕptĕmână. Liturgia de Duminecă. Acatistul buneivestirĭ. Canóne. Rugăciunĭ de pregătire pentru mărturisire. Rugăciunile din sĕptĕmâna luminată. Rugăciunile din diua Nascerei Domnului. Rugăciunĭ de cuprins felurit etc.

Tóte aceste cărțĭ sunt în diferite legăturĭ de la cele mai simple până la cele mai luxóse. Tóte însĕ sunt fórte frumóse și elegante. Prețul lor e felurit. In pânză négra, cu cruce de aur — 75—78 cr. ceva mai marĭ cu 90 cr., 1 fl. 28 cr., 2 fl. 40 cr. Mai garnisite și cu florĭ 2 fl. 50 cr. Mai departe de tot luxóse, carĭ se pot face și ca dar de Crăciun în preț de: 2 fl. 60 cr., 2 fl. 90, 3 fl. 70, 4 fl. 40, 4 fl. 60 cr. Aceste sunt legate în os alb și negru și sunt de o frumsețā neîntrecută.

Versurile nascerei Domnului nostru Isus Christos, . . . —.12.

Visul Născĕtórei de D-deu —.12.

Sonorul séu frumos rĕsunătórele plânso-cânturĭ la mormêntul Domnului nostru Isus Christos de Ucenescu, ... 24.—.

Epistolie a Domnului nostru Isus Christos ce a trimis'o Dumnedeu din ceriu, ... —.24

CONCURS.

„Victoria", institut de credit și economii în Arad, publică concurs pentru ocuparea posturilor de **doi practicanți** cu terminul de **15 Februarie n. c.**

Reflectanții au să dovedească prin oferte scrise cu mâna proprie, că sunt absolvenți a vre-unei școale comerciale, și că posed pe deplin limba română și maghiară. Preferință au aceia, cari posed în vorbire și scriere și limba germană.

Noi aleșii după serviciul de un an de probă, vor fi denumiți de funcționari cu salar, bani de cvartir, tantiemă și dreptul de penzie în sensul regulamentelor institutului.

Posturile sunt de a se ocupa imediat după alegere.

Retribuțiunea anuală pe anul de probă a unui practicant e 960 coroane.

(2699,2—5) Direcțiunea.

La Tipografia și Libraria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vêndĕtorii de cărți prin orașe și têrgurĭ este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumnedeu"

pentru credincioșii de religiunea ortodoxă română, cuprindênd rugăciunĭ de diminéța și de séră, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirei, precum și la alte multe rugăciunĭ folositóre 56 la numĕr pe 255 paginĭ, format octav mic.

Acéstă carte de rugăciunĭ artistic legată este prima la Românĭ, carĭ până acuma se închinau din cărțĭ subred legate și ordinare. Acuma nu trebue sĕ stăm în privința acésta mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalitățĭ. Prin cartea de rugăciune *„Lauda lui Dumnedeu"* s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumósă și se póte căpĕta în diferite legăturĭ dela mai simple până la mai luxóse și tóte în preț fórte moderat.

Prețul lor este:

	Cor. b.		Cor. b.
Legătură trainică négră și aurită cu séu fără chip sfânt	—.90	Imit. de fildes cu catifea și închietóre	2.65
Imit. de fildes în alb séu negru	1.60	„ „ „ cu catifea și podóbă mai mare	3.10
„ „ „ cu încheietóre	1.80	*Vîndĕtorii de cărțĭ primesc un rabat mai considerabil.*	
„ „ „ cu cadriu argintat și închidĕtóre	2.10		

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra *„Cartei de rugăciune" întocmite de protopresbiterul Calistrat Coca* cu aprobarea consistoriului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuțĭ, care carte format mic octav, cuprindênd asemenea tóte rugăciunile nóstre folositóre ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru toțĭ școlariĭ.

Prețul acestei cărțĭ:

In pânză négră	cor. 1.—
„ „ „ ceva mai luxósă	cor. 1.20
„ „ „ format ceva mai mare . . .	cor. 1.40

Tóte acestea se pot procura prin Tipografia și Libraria A. Mureșianu, Brașov, unde au sĕ se adreseze și vêndĕtorii.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provĕdut cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în posițiune de a pute esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acuratețā, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE	REGISTRE și IMPRIMATE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORĬ.	pentru tóte speciile de serviciurĭ.
CĂRȚI DE SCIINȚA,	BILANȚURĬ.
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	*Compturĭ, Adrese,*
STATUTE.	*Circulare, Scrisorĭ.*
FOI PERIODICE.	*Couverte, în totă mărimea.*
BILETE DE VISITĂ	TARIFE COMERCIALE,
DIFERITE FORMATE.	*INDUSTRIALE, de HOTELURĬ și RESTAURANTE.*
PROGRAME ELEGANTE.	PREȚURĬ-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ	BILETE DE ÎNMORMÊNTARI.
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORĬ.	
ANUNȚURĬ.	

Comandele eventuale se primesc **în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inuluĭ Nr. 30, în etagiul, îndĕrĕpt în curte. — Prețurile moderate. —** Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.